

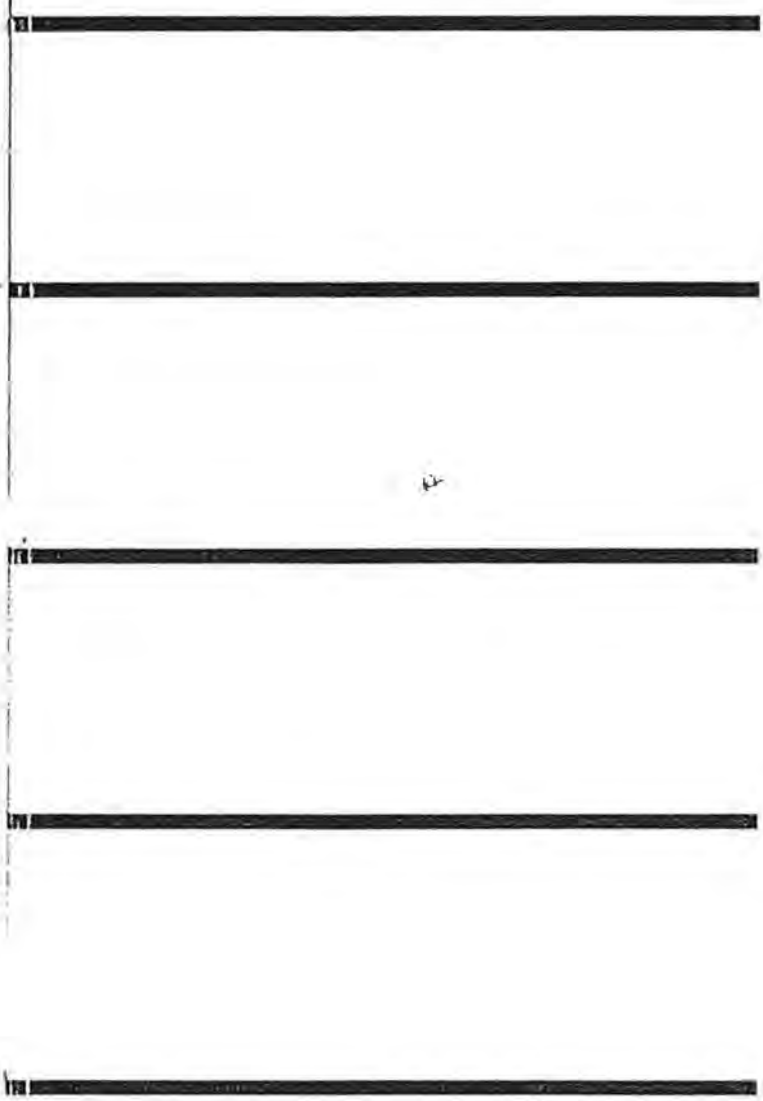
Het landelijk gebied de moeite waard

Structuurschema

Groene Ruimte

dec '98

DEEL 4:
PLANOLOGISCHE KERNBESLISSING

4 Ruimtelijk beleid per sector

4.0 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat ruimtelijke uitspraken voor de belangrijkste sectoren van het landelijk gebied en de omringende wateren, voorzover deze nog niet in hoofdstuk 3 zijn opgenomen.

De uitspraken zijn voor elke sector opgebouwd uit drie opeenvolgende onderdelen: streefbeeld, strategie en beleidsprogramma.

4.1 Land- en tuinbouw

4.1.1 ●●● *Streefbeeld*

Er zijn goede ruimtelijke voorwaarden en omstandigheden voor alle sectoren binnen de land- en tuinbouw, zodat de noodzakelijke aanpassingen gericht op een concurrerende, veilige en duurzame land- en tuinbouw kunnen worden gerealiseerd.

Het beleid is gericht op het bevorderen van een concurrerende, veilige en duurzame land- en tuinbouw. Dit vergt aanpassingen van de landbouwstructuur en de bedrijfsvoering, hetgeen gevolgen kan hebben voor het gebruik en de inrichting van zowel grond als bedrijfsgebouwen. Het ruimtelijk beleid zal voldoende flexibiliteit moeten bieden voor uitbreiding en nieuwvestiging van agrarische bedrijven en veranderend grondgebruik.

4.1.1.1 ●● *Strategie veehouderij*

Het ruimtelijk beleid voor de rundveehouderij is gericht op het ontwikkelen van een zoveel mogelijk over Nederland verspreide grondgebonden rundveehouderij met uitzondering van de vleesstierenhouderij.

Het ruimtelijk beleid voor de intensieve veehouderij is gericht op het behoud van de huidige regionale concentraties van de intensieve veehouderijbedrijveren, met inachtneming van de Koersbepaling landelijke gebieden, het bieden van mogelijkheden voor uitbreiding en nieuwvestiging waar dat uit een oogpunt van andere functies niet bezwaarlijk is. In de gebieden met de gele koers volgens de Koersbepaling landelijke gebieden kunnen agrarische productiefuncties zich geconcentreerd in regionale complexen ontwikkelen; in de gebieden met een bruine koers kunnen minder grondgebonden agrarische activiteiten zich in lokale complexen ontwikkelen.

● *Beleidsprogramma*

- a In het algemeen geldt voor de intensieve veehouderij een vestigingsbeleid conform de Koersbepaling landelijke gebieden.
- b In par. 3.3 wordt voor de intensieve veehouderij in Zuid- en Oost-Nederland een afzonderlijk beleid geformuleerd.
- c In par. 3.3 wordt voor de rundveehouderij in de zandgebieden in Zuid- en Oost Nederland een afzonderlijk beleid geformuleerd. In par. 3.4 is voor de rundveehouderij in de veenweidegebieden een afzonderlijk beleid geformuleerd. Voor de overige gebieden is geen ruimtelijk beleid op nationaal niveau voor de rundveehouderij geformuleerd.

4.1.1.2 ●● *Strategie akkerbouw*

Het ruimtelijk beleid voor de akkerbouw is gericht op het scheppen van ruimtelijke voorwaarden voor herstructurering en verdere ontwikkeling van de akkerbouw.

- **Beleidsprogramma**

- a Andere overheden wordt gevraagd in hun ruimtelijk beleid mogelijkheden voor veranderend grondgebruik in en rond de akkerbouwgebieden open te houden.
- b Andere overheden wordt gevraagd in hun ruimtelijk beleid, rekening houdend met de Koersbepaling landelijke gebieden, mogelijkheden te bieden voor de vestiging en uitbreiding van agrarische bedrijven gericht op andere bedrijfsvormen dan de akkerbouw. Dit betreft met name de intensieve veehouderij en de rundveehouderij, als neventak of als zelfstandig bedrijf. Via het agrarisch milieubeleid wordt voorkomen dat in de relatief schone akkerbouwgebieden potentiële saneringssituaties ontstaan.
- c Met name in Noord-Nederland zal de herstructurering van de akkerbouw veel inspanningen vergen. Naast de akkerbouw bieden ook de vollegrondsgroenteteelt en de veehouderij perspectief, terwijl voor de glastuinbouw het regionale centrum Emmen e.o. perspectief biedt. Voor het Oldambt en de Veenkoloniën vormen de lopende herinrichtingsprojecten een goede basis voor aanpassing van de ruimtelijke structuur en de herstructurering van de akkerbouw.

4.1.1.3

- ● **Strategie glastuinbouw**

Het ruimtelijk beleid voor de glastuinbouw is gericht op het handhaven en versterken van de nationale centra met internationale betekenis en de regionale centra met nationale betekenis.

- **Beleidsprogramma**

- a Het ruimtelijk beleid is gericht op het handhaven en versterken van de nationale glastuinbouwcentra met internationale betekenis Zuidhollands Glasdistrict, Aalsmeer e.o. en Venlo e.o. en de regionale centra Breda-Made, Huissen-Bemmel, de Kop van Noord-Holland en Emmen e.o.
- b Bij de locatiekeuze en ruimtelijke inrichting van nieuwe glastuinbouwgebieden en uitbreiding van bestaande glastuinbouwgebieden dient rekening te worden gehouden met de milieu-effecten van glastuinbouw. Het beleid is erop gericht dat de door het Rijk aangewezen uitbreidingsgebieden pas dan projectmatig gerealiseerd kunnen worden als uit een milieu-analyse blijkt dat aan de voorwaarden wordt voldaan. Gemeenten wordt gevraagd de mogelijkheden voor nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven in bestemmingsplannen onder de blauwe en groene koers te beperken, indien een verantwoorde inpassing ten opzichte van andere functies niet mogelijk is. Tevens zal rekening moeten worden gehouden met voorwaarden voor een verantwoorde landschappelijke inpassing.

Nationale glastuinbouwcentra met internationale betekenis

- c In de nationale glastuinbouwcentra Zuidhollands Glasdistrict en Aalsmeer e.o. dient de vigerende streekplancapaciteit maximaal te worden benut. De provincies wordt gevraagd de mogelijkheden voor glastuinbouw in de vigerende streekplannen voor deze centra open te houden, met inachtnaam van het restrictieve beleid voor het Groene Hart zoals verwoord in de Vinex.
In het nationale glastuinbouwcentrum Venlo e.o. vragen de verschillende opties van het rijksbeleid om een zorgvuldige afstemming. Aan de provincie wordt gevraagd om in overleg met het Rijk en de lokale overheden de ruimtelijke uitgangspunten voor het gebied nader vorm te geven. Het Rijk verwacht hierbij in ieder geval aandacht voor het aanwijzen van voldoende locaties voor glastuinbouw, afgestemd op en in

- samenhang met de ecologische hoofdstructuur ter plaatse en voor verbetering van de kwaliteit van de recreatieve voorzieningen.
- d Voor de twee centra in de Randstad worden verdere ontwikkelingsmogelijkheden voor glastuinbouw geboden in de uitbreidingsgebieden Hoekse Waard en Haarlemmermeer met inachtnaam van het gestelde onder g en h.
- e Het uitbreidingsgebied in de Hoekse Waard fungeert als overloopgebied voor de autonome groei van de glastuinbouw in het Zuidhollands Glasdistrict. Daarnaast dient het als compensatie voor het areaalverlies door de woningbouw in het Zuidhollands Glasdistrict. Het uitbreidingsgebied dient een zodanige omvang te hebben, dat voor het jaar 2010 circa 600 ha bruto glastuinbouwgebied kan worden gerealiseerd. Indien bij de herziening van de Vinex, vijf jaar na het moment van goedkeuring door de Eerste Kamer, blijkt dat er onvoldoende zicht is op de totstandkoming van uitbreiding voor de glastuinbouw in de Hoekse Waard, dan zullen hiervoor in het bruine koersgebied van Voorne-Putten eveneens mogelijkheden worden geboden. In dat geval wordt voor het bruine koersgebied op Voorne-Putten de gele koers voorzien. In dat jaar dient minimaal de helft van de uitbreidingsbehoefte voor de glastuinbouw te zijn vertaald in (voorbereidingsbesluiten voor) bestemmingsplannen. Daarnaast dient er voldoende zicht te zijn op realisatie van de totale uitbreiding.
- f Het uitbreidingsgebied in de Haarlemmermeer fungeert als overloopgebied voor de autonome groei van Aalsmeer e.o. (inclusief het glastuinbouwgebied De Venen in het noorden van het Groene Hart). Het uitbreidingsgebied dient een omvang van circa 250 ha bruto te hebben zodat tot het jaar 2010 voldoende ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden aan het centrum Aalsmeer e.o. worden geboden. Het deel van de Haarlemmermeer, dat in de Vinex een gele koersaanduiding heeft gekregen ligt ten dele binnen de huidige en toekomstige geluidscontouren van Schiphol. De verdere ontwikkeling van de glastuinbouw kan hierdoor in het gedrang komen. Daarom zal een deel van het uitbreidingsgebied moeten worden gelocaliseerd binnen het bruine koersgebied in de Haarlemmermeer, zonder dat daarbij de grens van het Groene Hart wordt overschreden. De ontwikkelingsmogelijkheden van de glastuinbouw in relatie met de ontwikkeling van Schiphol zijn aangegeven in het kabinetstandpunt over het Plan van Aanpak Schiphol e.o.
- g De nationale glastuinbouwcentra met internationale betekenis Zuidhollands Glasdistrict, Aalsmeer e.o. en Venlo e.o. zijn indicatief aangegeven op kaart 6. De uitbreidingsgebieden in de Hoekse Waard en de Haarlemmermeer zijn indicatief aangegeven op kaart 6. De aanwijzing van dit gebied in de Hoekse Waard is volledig afgewogen. Het gebied in de Haarlemmermeer is globaal afgewogen.
- h De provincies wordt gevraagd de centra Zuidhollands Glasdistrict, Aalsmeer e.o. en Venlo e.o. en de uitbreidingsgebieden in de Hoekse Waard en de Haarlemmermeer in het streekplan te handhaven dan wel op te nemen en nader uit te werken. Bij de nadere uitwerking wordt de provincie gevraagd de initiatiefnemer voor de projectmatige realisatie van het uitbreidingsgebied te verplichten tot het uitvoeren van een milieu-analyse. Bij uitbreidingen boven 100 ha vervangt de milieu-effect rapportage de milieu-analyse. Tevens wordt de provincies gevraagd zorg te dragen voor de doorwerking in bestemmingsplannen.

Regionale glastuinbouwcentra met nationale betekenis

- i Voor geleiding van de groei van de glastuinbouw buiten het Zuidhollands Glasdistrict en Aalsmeer e.o. en de daarbij behorende uitbreidingsgebieden zijn, naast het nationale centrum Venlo e.o. de vol-

gende regionale centra aangewezen: Breda-Made, Huissen-Bemmel, de Kop van Noord-Holland en Emmen e.o. De regionale glastuinbouwcentra zijn indicatief aangegeven op kaart 6. De aanwijzing van deze gebieden is globaal afgewogen. Deze regionale centra liggen in een gebied met een gele koers en bij uitzondering (Breda-Made, Huissen-Bemmel) in een gebied met een bruine koers.

j De regionale centra dienen voldoende ruimte te hebben voor de autonome groei, terwijl ze tevens - net als het nationale centrum Venlo e.o. - ruimte moeten bieden voor opvang van glastuinbouwbedrijven uit het Zuidhollands Glasdistrict en Aalsmeer e.o.

Naar verwachting zal in deze gebieden een twee keer zo grote groei als het landelijk gemiddelde worden gerealiseerd.

k Provincies wordt gevraagd de regionale glastuinbouwcentra te handhaven, dan wel op te nemen en uit te werken in het streekplan met het oog op het bieden van voldoende ontwikkelingsmogelijkheden.

l In het gebied Breda-Made vragen de verschillende opties van het rijksbeleid eveneens om een zorgvuldige afstemming. Verdere ontwikkelingsmogelijkheden voor de glastuinbouw zullen moeten worden gezocht ten noorden van Breda, rekening houdend met de daar gelegen onderdelen van de ecologische hoofdstructuur. Provincie en gemeenten worden gevraagd ruimtelijke mogelijkheden te bieden voor glastuinbouwontwikkeling en de ontwikkeling van het agribusinesscentrum. Voor de ontwikkelingsmogelijkheden voor volleggrondstuinbouw is een zorgvuldige afstemming met de ecologische hoofdstructuur gewenst. De provincie wordt gevraagd bij een nadere begrenzing van de ecologische hoofdstructuur te komen tot een scheiding en zonering van functies op basis van stroomgebieden.

m Het glastuinbouwgebied Huissen-Bemmel heeft goede groeimogelijkheden. Voor de stedelijke ontwikkeling van Nijmegen ten noorden van de Waal zal de glastuinbouw bij Lent moeten wijken. Het Rijk acht het van belang dat voldoende ruimte voor ontwikkeling en voor hervestiging vanuit Lent wordt gereserveerd in aansluiting op de bestaande glastuinbouw. De keuze, die het provinciaal bestuur over de locaties van de uitbreiding in het gebied Huissen-Bemmel heeft gemaakt, wordt door het Rijk onderschreven. De ontwikkeling van een regionaal glastuinbouwcentrum binnen de in de Vinex aan het gebied toegekende bruine koers vormt daarvoor geen bezwaar.

n In de Kop van Noord-Holland zijn er op rijksniveau geen afstemmingsproblemen tussen de glastuinbouw en andere functies. Het gebied heeft ook vanwege de ligging goede mogelijkheden om uit te groeien tot een volwaardig regionaal centrum.

o Het Rijk zal zich in het kader van het Integraal Structuurplan Noorden des Lands (ISP) inspannen voor de realisatie van de noodzakelijke vestigingsvoorwaarden voor de glastuinbouw in het Noorden, in het bijzonder voor Emmen e.o., en voor een goede geleiding van het proces.

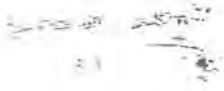
Instrumenten

p Het bedrijfsleven is primair zelf verantwoordelijk voor de realisering van nieuwe glastuinbouwgebieden en uitbreidingen van bestaande glastuinbouwgebieden. Het bedrijfsleven is als initiatiefnemer verantwoordelijk voor het uitvoeren van de milieu-analyse.

q Bij verplaatsing van glastuinbouw voor woningbouw zijn in startconvenanten tussen Rijk, provincie en stadsgewest de uitgangspunten vastgelegd: tijdig duidelijkheid voor individuele bedrijven, zicht op alternatieve vestigingslocaties, een goede begeleiding van de betreffende tuinders, een verwervingsbeleid dat rekening houdt met investeringsbeslissingen en geen onaanvaardbare financiële schade voor individuele tuinders van de gefaseerde stedelijke ontwikkeling. Deze uitgangspunten zullen nader worden uitgewerkt in uitvoeringscontracten.

- nationaal centrum glastuinbouw met internationale betekenis
- regionaal centrum glastuinbouw met nationale betekenis
- uitbreidingsgebied glastuinbouw
- nationaal centrum bollenteelt met internationale betekenis
- uitbreidingsgebied bollenteelt
- nationaal centrum boomteelt met internationale betekenis

Uitgave: ministerie van Landbouw,
Natuurbeheer en Visserij

Druk: Den Haag Offset

Omslag: Sacha van Geest bNO

Kaarten: Winifred Broeder en
LNV, Landinrichtingsdienst

Foto's: LNV, Directie Voorlichting

December 1995

